

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Caroli Scribani[i] Amor Divinvs

Scribanius, Carolus

Mogvntiæ, 1616

Capvt I. Amoris vis magna.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46242](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46242)

AMORIS
DIVINI
PARS PRIMA

INFANTIAM CHRISTI
complectens.

CAPVT I.

Amoris vis magna.

MORIS vis magna,
nec quidquam tam
arduum, quod non
vincat Amor. sin, ne-
ga:um, antè immori-
tur, & in medio, vt ita dicam, morfu,
vitam ponit, indignantemq; expuit
in amati sinu animam, quam amata
deserat. Quid, quòd iocus illi per
A vulne-

2 CAROLI SCRIBANI

vulnera potiri amato, risus non dico
per sudorem, sed per sanguinem
tamquam per flumina adnavigare
amato, voluptate plenum animam
ponere in amati sinu. Quid ergo a-
amantem terreat, qui à difficultate
animos sumit, adcoque ab ipsa mor-
te, vulnere, sanguine accenditur in-
optata? ostende precipitium, si in ra-
dice amatus steterit, & negata via a-
lia, vno audaci saltu aut vitam finiet,
aut amato potietur. Ostende irata
maria, irasque, minasque suas bi-
bentia, si in aduerso littore amatus
steterit; etiam tabula, aut si non con-
cessa, pallio scindet aut insternet ele-
mentum, quin & natatu amica petet
littora. Inuoluitur fluctibus, integri-
turque totus factus pila mari? maior
omni elemento est, supernatat in-
trepidus; & dum variè iactatur, con-
diturque tamquam sepulcro flucti-
bus, exultat totus, dum se sperat ia-
ctatione hac eiiciendum in amati
littus

AMOR DIVINVS. 3

litus tot votis optatum. Minare fer-
rum; per medium illius aciem incur-
ret in amicum pectus. Minare exer-
citur; vltro inuolabit si ex aduerso
amatus steterit, mediaq; te inter a-
matum & amantem acies quacum-
que ferocia explicata federit. Hastæ
terrent? induet se spontaneus haltis,
vt amato iungatur. Arma resonant
minitabunda, scutaq; scutis impulla
latè terrorem iaculantur? aliis fortè,
amato suauiludii sunt, & tamquam
puerorum cymbala aut tympana,
aut agitata vento folia. Obiicies i-
gnes, nec aliam viam potiundi ama-
to? per medios audax euolabit ignes.
Ardebit? non sentiet. Maior quo in-
tus ardet, ignis igne hunc restinguet.

Verbo complectar omnia. Osten-
de infernum, nec aliam viam qua
pertingat ad amatum; transiliet in-
territus, cõtemnetq; huius flammæ,
vt pictas nebulas, vt tempestatem
docto penicillo formatam, vt ignem

A 3 cala-

4 CAROLI SCRIBANI

calamo expressum. Nihil miraberis, si cogites maiore intus ardere flamma, estu iactari fruentiore, igne torreri calentiore. Qui usque eò totum possedit hominem, ut alteri peregrino cuicumque igni nullus sit locus reliquus. Huic amanti & potenti raptò cælestium a dore, si bellum insonuerint tubæ & tympana, si horridum puluere concussu reboauerint tormenta, si terrifico mugitu intersæuiente quaquà fulmine, intonuerit cælum; aures demensas arbitrere, aut multis stadiorum millibus absenti illudere. Sin oculis monstris obiecero, & quidquid nubibus terrisque natum portentosum, aut omnium retrò ætatum prodigiosa obuenta, Hydras, Centauros, Charybdes, Scyllas, Sphinges, Thesæa, Cadmæa, Dædalæa, Pegasea, Herculeam monstra, & quidquid mendacio facilis Græcia lusit, diurna nocturnaq; terrentia spectra, totumque *Aeneada*

da se
nihil
ille
denf
P
rabia
rum
loru
horu
null
myr
quac
cinti
gie
hali
nare
fella
rem
rus
illi
thur
pra
qua
cum

da sextum; credes cæcum natum: ita nihil videt extra vnum amatū, quasi ille oculos clausit firmaveitque denso spiffamento tamquam calce.

Præbe odores, seu illos Felicis Arabia Indiaque delinfi os, seu quarumcumque terrarum tetros; nec illorum spirantem bonitatem, nec horum sentiet malignitatem. Ita nulla, non cinnamomi nec ora, non myrthea laurea que pomeria, aut è quocumque odoratiore fronde, hyacintho, rosa, viola vestita; non Augie stabula, quocumque vaporatitio habitu, suavia an tetro, commovebit nares iam an è amati odoribus obsessas. Quibus illectus currit in odorem vnguentorum dilecti sui ignarus odorum aliorum. Præbe illi nardum, & odoratissima quæque thura ab ultimis terrarum aduecta, præbe quamcumque gratiam floris, quamcumque lætitiâ frondis, quæcumque vnguenta odorem in lon-

6 CAROLI SCRIBANI

ginq̄ua iaculantia, à quacumque ar-
bore, flore, animali sudata, aut artifi-
ce temperata manu, contemnet vt
sordes, & inimicos naribus odores.
Da delicias, & quidquid Neronia-
næ ac Sardanapalicæ mensæ inuene-
re in luxum, quidquid in lanxibus
Drusus, quidquid Apicius, quidquid
histrionis filius, post sexcentorum
millium patriam patinam, ne men-
dicius patre cœnaret, in margaritis;
quidquid in adulterino sapore Aufi-
dius lurco ausus est; quidquid in re-
gnorum gemmis Cleopatra, cum v-
no haustu imperii non infimi opes
ebibere mulier potuit. Quidquid in
palati tormentum sæua crudelitas
inuidia insurgente reperit, quibus-
cumque venenariis acidi: que ac
morticinis temperata. Frustra hæc
studia. Electibiles epulae, medicata
potacula; & quidquid: luxus aut o-
dium, in præmium, in pœnam, in cu-
riositatis expletionem cogitauit; oc-
cupa-

cupa
febr
ama
tum
pho
fima
xia v
tes, f
req;
ma
tem
mut
præ
ris t
qui
ame
qui
ame
tum
cor
que
dile
ses
ten

cupavit palatum amor. Ut quod in febris euenire solet, cum in palati amaritudinem cibum omnem potumque trahunt infelici metamorphosi, sapidissima quæque in acerbissima, & inimica gustui, in linguæ noxia vertentes: idem de amore cogites, sed felici commutatione, melioreque vicissitudine. Præbe insipidissima quæque & quæ solo tactu mortem accersant, in sapidissima transmutabuntur amoris temperamento: præbe mera fella, mella eruat amoris manibus temperata: præbe quidquid siccitate æstuque suo torridum, amoris imbre perpluetur: præbe quidquid scabrum asperumque, mollescet amoris rore tamquam nardo delinitum. Ita non mentem modò, sed & corpus ipsum delictis afflat repletque cælestibus Amor; ut solo iam dilecto pascatur amans. Ita Moses supra humanæ naturæ facultatem, quadraginta diebus totidemque

8 CAROLI SCRIBANI

noctibus ieiunium perennauit Amore pastus. Stylitas qui videt non statione magis quam ieiunio prodigiosos, quid dicet nisi Deo saginatos, ciboque propè in solidum renuntiassent? pascebantur interius nobiliore, certiore. Concedat hunc mihi Amor meus, cuius deliciae esse cum filiis hominum.

De tactu quid dicam? molle omne durum amanti est; laeue omne callosum amanti est; equale omne distortum amanti est. Ferrum illi & sclopi pro purpura sunt; cilicia & horror sacci, pro bombycum stamine; candentes laminæ, cruces, prunæ, succensæ fornaces, ignes picati, liqua quatum plumbum, sulphure & pice mistum, adactus per medium hominem stipes, rotæ & forcipes, & quidquid vlla tyrannis ad explendam odii improbitatem inuenit, pro pulvinari amato & plumea sunt culcitra. Etiam in Phalaridistauro & in
Baby-

Babylonia fornace cantabit lætus,
 ridebit que spectatores suos; quin è
 craticula prouocabit in mensam; ex
 horrore & pædore carceris, in para-
 disi atrœna; ex equuleo & flagris, in
 deliciarum locum; ex liquata pice &
 plumbo, in vnguenti delibutio-
 nem. Ita prodigiosus omnis amor
 est, in naturam suam vertit quidquid
 dederis.

Cogita dormientem, & amico
 sopore toto prouocatum corpore pro-
 stratum, post labores & sudores, post
 quos suauior somnus est. Adhibe
 musicam, Sirenium voces, & quid-
 quid suaue modulatum, nihil sentiet,
 nisi fors dormierit etiam altiùs hac
 quasi illecebra somni que prouoca-
 torio. Imò si quæ ex alia quacumque
 causa in somnia nata, accedat amor,
 arbitraberis in nutricis sinu aut ge-
 nu, aut inter molles cunas somni
 conciliatrices profundum indor-
 mire.

A 5; Cogi-

Cogita vas liquore plenum, & quod supereffluat. Adde redundanti alium, siue bonæ, siue malignioris notæ, ne quidquam tentaueris. Idem in amore cogita. Cuiuscumq; totam mentem possederit, frustra immittes aut inuidentiæ & odii liquorem, aut voluptatis foedam saniem, aut honorum turgidas spumas, aut opum resplendentes acervos, aut leues vanæ ostentationis arenas.

Vina propinabis? meliore mens ebria nihil deructat præter amati cellas, vinumq; germinans virgines. Gemmas propinabis & aurum? ditiorib⁹ potauit amatum Amor. Purpura vesties? calcabit pedib. diademata & sceptrâ, omnemq; ornatû regiû.

Musica implebis? diuiniorebus longè modulationibus amatus cælorum tibia animauit, nobili musico concentu animam fatians. Finge quidquid vbiq; mentem auresq; mulcet, quidquid in aurium oble-

ta

stamentum vlla commenta est ætas;
 quidquid ars æmula naturæ in dele-
 ctationem reperit; quidquid à qua-
 cumque delinifica voce animalium
 hominumque natum est canorum
 gratumque; inconcinnum arbitra-
 beris & streperum, & cacodæmone
 veriùs quàm homine pregnatum, si-
 cum intimis amati modulis, quibus
 animæ in abdito occidit, compona-
 tur. Hinc illi raptus Francisci, Domi-
 nici, Bonaventuræ, Ignatii, & à sen-
 sibus abductions. Hinc mortuis
 quàm viventibus similiore, & alibi
 veriùs quàm in corpore commora-
 tio; hinc necessariarum etiam obli-
 uio rerum, potus, cibi, somni. Intue-
 re illos ad amati vocem, tamquam a-
 mica quadam vi soporis elisos, blan-
 da quietis necessitate prostratos im-
 mobiles, quales ante vitam, ac post
 illam iacebunt; credes animam non-
 dum conlatam, aut iam ereptam. Et
 tamen nihil minùs quàm quiescunt.

A. G. quàm

quàm ignauescunt. Hinc denique non iam quasi soporifera quædam prosteratio, sed mentis de oppanso corporis in meliorem vitam lucem-que demigratio: adeoque corpus ipsum potenti mentis desiderio amato potiundi, cælum terramque interpèdulum vim testatur humana maiorem. Intuere non vnum Sanctorum multis à terra cubitis in sublime raptum; ac ni moles obflaret, pertinaxque concretio gelidatæ carnis, cælos penetret Amori suo iungendus. Vis magna. Quàm ne ipsi quidem, quibus frui contigit, pro dignitate, & ex vero explicent. Sentiri hæc res potest, exprimi non potest. Violenta hanc animam Amor meus, & potenti dextera tua iunget tibi. Quid mihi obiectas corpus? nolo illud, vt iungar tibi. Quid naturam adducis? renuntio priuilegio carnis, vt inenodabili spiritus vinculo nectar tibi. Quid vota relictis in vitam alteram?

EXUC

exue
spec
nis e
pres
Vtr
quod
tuu
vlt

Q
pro
ce
sul
ca
nu
cif
uo
q
m
in

exue hac me vita vt induar tua. Ex-
spectare iubes? mors mihi mora om-
nis est, & morte grauior. Quare aut
preſcinde morasa, vt accelera mortē.
Vtramcumque conceiveris beatus,
quò citatiùs iungar tibi æterno nexu
tuus. Concede hoc Amor meus, nec
ultrà tendo vota.

CAP. II.

Votum Christo nascituro.

QV I D lactor spe magna dilecte
mi, & spe detineor sol. ? quousq;
promissis diues pauper & inops ia-
ceo ? ha quoties imo ductis pectore
suspitiis tamquam Herculea clava,
cælitibusque æreos diffrigi cælos; &
nusquam Amor meus. Quoties dif-
fissis oculorum nubib. flumina de-
uonui melior delphinus, nec tota-
quis prodigè sparsis, attraxi dilectū
meum! fallor. aut iam de propinquo
insonuit Amor meus. Nam & vtero
vbere-